

LUKIODIPLOMI
KUVATAIDE
OPISKELIJAN SEKÄ OPETTAJAN
MUISTILISTA
LUKIODIPLOMITODISTUKSEN
TAKAOSAN TÄYTTÖOHJE

OPETUSHALLITUS

2005-06

Opiskelijan muistilista

Suoritat lukiodiplomin *itsenäisesti* valvonnan alaisena, mikä tarkoittaa sitä, että työskentelyn aikana et saa opettajan ohjausta.

- Tutustu tehtäviin hyvissä ajoin
  - Kerää valitsemaasi tehtävää varten etukäteen taustatietoa sekä kuvallista että kirjallista materiaalia
  - Tee luonnoksia ja pohdi vaihtoehtoja jo ennen varsinaista diplomikurssia. Voit liittää ne portfolioosi todisteina kuvallisesta ajattelu- ja suunnitteluprosessistasi. Muista merkitä jokaiseen luonnokseen päivämäärä
  - Täytä prosessikuvauslomakkeen osa I (liite 1) heti kurssin alussa. Määrittele tehtävä, tavoitteet, toteutustapa
  - Laadi työsuunnitelma aikatauluineen (työskentelyaika on 30 h). Kurssin tuntimäärästä (38 h) on varattu tehtävän antoon ja portfolioon keruuseen 4 tuntia ja kirjalliseen osuuteen 4 tuntia
  - Anna täyttämäsi prosessikuvauslomake ja laatimasi työsuunnitelma aikatauluineen opettajalle. Pyydä itsellesi niistä kopiot, jotta voit seurata omaa työskentelyäsi ja ajankäyttöäsi
  - Pohdi ja hanki hyvissä ajoin materiaali, jonka haluat ottaa mukaan kirjoittaessasi esseitä, johon varataan 4 tuntia kokeenomaisessa tilanteessa
  - Pidä työpäiväkirjaa, johon merkitset muistiin sekä työskentelyn kulun (raportti) että omat ideasi, ajatuksesi ja pohdintasi (reflektio). Tarvitset muistiinpanojasi, kun keräät kurssin päättyessä portfolioon arvioitsijoita varten ja kirjoittaessasi esseiden sekä täyttäessäsi lomakkeen kohta 2
  - Laadi kurssin päätteeksi arvioitava portfolio. Portfoliossa arvioinnin kohteena on työskentelyprosessin kuvaus, joka perustuu tekemiisi
    - luonnoksiin
    - kokeiluihin
    - malleihin
    - esikuviin
    - tai muuhun valmistavaan työhön
    - valmiiseen teokseen.
- Liitä portfolioosi prosessikuvauslomake ja työsuunnitelma aikatauluineen. Käytä työpäiväkirjaa lomakkeen täyttämisen tukena. Päiväkirjaa ei liitetä portfolioon. Prosessikuvauslomakkeessa (liite 1/osa II) selostat työsi kulun ja kerrot omista pohdintoistasi kurssin aikana. Lomakkeessa esitettyjen kysymysten lisäksi voit pohtia esimerkiksi seuraavia asioita:
- Mikä oli vaikeaa?
  - Miten ratkaisit ongelman
  - Mistä sait idean työhösi?
  - Kuinka kehitit sitä eteenpäin?

Opettajan muistilista

- Jaa jo keväällä tehtävät opiskelijoillesi. Tämä on tärkeää varsinkin silloin, kun diplomikurssi sijoittuu lukuvuoden ensimmäiseen jaksoon
- Käytä lukiodiplomikurssin kaksi ensimmäistä tuntia tehtäviin ja arviointiperusteisiin tutustumiseen yhdessä opiskelijoiden kanssa
- Pyydä opiskelijoita täyttämään prosessikuvauslomake (liite 1 osa I) ja laatimaan työsuunnitelma aikatauluineen ja jättämään ne sinulle ennen varsinaista työskentelyn aloittamista. Ota niistä kopiot ja jaa opiskelijoille. Kehota heitä aika ajoin tarkistamaan laatimaansa työsuunnitelmaa ja aikataulua. Opiskelijalla on oikeus saada ohjausta työsuunnitelman ja aikataulun laatimisessa
- Varaa kurssin päätteeksi 4 tuntia (esim. koeviikolla) esseen kirjoittamiseen
- Varaa kurssin lopussa noin 2 tuntia portfolion kokoamiseen ja prosessikuvauslomakkeen osan II (työskentelyn itsearviointi) täyttämiseen
- Järjestä näyttely ja töiden julkinen esittely muille opiskelijoille ja vanhemmille. Näyttelyn järjestäminen ja oman työn esittely on vapaaehtoista lukion toimintaa, mutta hyvä menetelmä kehittää kuvataiteen lukiodiplomia ja tehdä se tunnetuksi

Arviointi

- Arvioi työt ensin itse. Sulje arvosanasi kirjekuoreen
- Pyydä toista arvioitsijaa arvioimaan portfoliot itsenäisesti
- Järjestä yhteinen tapaaminen, jossa päätätte arvosanoista. Ellette pääse yksimielisyyteen, rehtori määrää kolmannen arvioitsijan
- Laadi yhdessä toisen arvioitsijan kanssa diplomitodistukseen opiskelijan työn arviointikriteerit kuvataiteen lukiodiplomin ohjeistuksen mukaisesti (ks. Arvioinnin perusteet)
- Pidä arviointipöytäkirjaa. Kummankin arvioitsijan allekirjoittama pöytäkirja tallennetaan lukion arkistoon
- Opiskelijan pyytäessä laadi yhdessä toisen arvioitsijan kanssa arviointilausunto. Arviointilausunnossa perustelette arvosanan lyhyesti. Siinä tarkastellaan työn vahvuuksia ja puutteita. Arviointi on luonteeltaan kannustavaa ja työn ansioita korostavaa

Lukiodiplomitodistuksen takaosan täyttöohje

Lukiodiplomin osat

- 1 Portfolio
  - 3/4 arvosanasta
  - sisältää teoksen ja työskentelyprosessin kuvauksen
- 2 Kirjallinen tehtävä
  - 1/4 arvosanasta
  - sisältää esseen
- 3 Tehtävä: Ikoni, idoli, identiteetti
Teoksessa on tutkittu erilaisia nuorten idoleita. Teos on toteutettu valokuvan keinoin, ja se sisältää sekä mustavalkoisia valokuvia että värillisiä digitaalisia kuvia.

Annetun kokonaisarvosanan kriteerit

(Teksti arvosanalle 3, 2 ja 1)

Portfolio kertoo tekijänsä tavoitteista. Portfoliossa on havaittavissa pyrkimystä taiteelliseen toteutukseen ja työstä hahmottuu tekijän valitsema näkökulma teemaan.

Esseessä opiskelija osaa kertoa omaan työhönsä vaikuttaneista taidesuunnista tai teoksista ja niiden tekijöistä sekä muusta keräämistään tausta-aineistoista. Opiskelija käyttää tehtävään soveltuvia lähteitä. Kieliasu on selkeä.

(Teksti arvosanalle 4 ja 5)

Portfolio kertoo tekijänsä tavoitteista. Portfolio muodostaa taiteellisen kokonaisuuden, jossa sisältö ja esittämismuoto tukevat toisiaan. Kokonaisuus on visuaalisesti kiinnostava. Opiskelija osoittaa johdonmukaisuutta itsearvioinnissaan ja tarkastelee teoksen ja prosessin vuorovaikutusta oman oppimisen näkökulmasta.

Esseessä opiskelija pohtii syvällisesti ja luovasti valitsemaansa aihetta. Opiskelija tiedostaa valitsemansa näkökulman ja osaa välittää näkemyksiään muille perustellusti. Hän tiedostaa, miten jokin taidesuunta tai teos ja sen tekijä ovat vaikuttaneet hänen työhönsä. Hän osaa valita esseeseensä olennaisen keräämistään tausta-aineistosta ja lähteistään. Kieliasu on selkeä.